

Sèrie 2

OPCIÓ A. Comentari de text. TEXT: L. A. SÈNECA. *Sobre la felicitat*

Apartat de comprensió [3,5 punts en total]

Es valoraran els aspectes de comprensió, redacció, claredat en l'exposició i ordenació dels arguments, tenint en compte especialment el domini dels procediments. No es tracta de penalitzar allò que no ha contestat l'alumne (sempre que surtin les idees principals del text), sinó de valorar la coherència i pertinència d'allò que ha redactat i exposat.

1. Exposeu en una o dues línies la idea principal del text. [1 punt]

L'important és que aparegui, amb una o altra formulació, la proposta de felicitat estoica, la serenitat i goig, que consisteixen en la saviesa de seguir la naturalesa, d'acceptar les circumstàncies tot renunciant als vaivens de les passions.

2. Resumi el contingut del text i assegureu-vos d'especificar clarament quines són les idees més importants que s'hi expressen. [2,5 punts]

La natura és el model a seguir pels estoics, això, per a la naturalesa humana, implicarà guiar-se per la raó. Quan així es fa, s'accepten les circumstàncies i no es tem el patiment, i tampoc un és esclau de les passions i la resta de coses esdevé indiferent. Al saber-se fort, s'assoleix la llibertat, i amb ella, la serenitat i el goig.

Apartat de raonament [6,5 punts en total]

3. Expliqueu raonadament la relació que s'estableix entre, per una banda, naturalesa, saviesa i seny i, per altra banda, entre serenitat, llibertat i feblesa. [3 punts]

Els estoics consideren que la natura, el cosmos, és racional i diví. En ella tot té raó de ser, per tant, és el model a seguir (la que posa la llei i l'exemple). Com que la natura és sàvia, l'ésser humà que segueix la seva pròpia raó (la seva natura racional) i actua amb seny, farà el correcte. La conseqüència de tot plegat serà la serenitat i la pau, per no donar-li importància al que li hauria de ser indiferent perquè no depèn d'ell; i aconseguirà la llibertat al no estar exposat als vaivens de les passions. Així també, amb la fortalesa que ve de seguir la raó i la natura, se supera tota feblesa.

4. Compareu les idees del text amb la teoria d'un altre autor/a o amb les teories d'altres autors. [2 punts].

Es pot comparar amb l'epicureisme, i totes les formes d'hedonisme, com Hume o el utilitarisme. També amb Schopenhauer o Nietzsche, pel que fa a la crítica de l'ètica entesa com recerca de la felicitat. O es pot relacionar amb l'ètica kantiana i la defensa del deure per sobre de l'ímpetu de les passions.

Tanmateix resta una pregunta oberta que permet a l'alumne desenvolupar allò que sap en relació a diversos corrents de pensament de la història de la filosofia.

5. Expliqueu de quina manera creieu que és vigent la problemàtica filosòfica que exposa l'autor. Justifiqueu la resposta. [1,5 punts]

La resposta a aquesta pregunta ha de seguir el criteri de la coherència i la capacitat de raonar, tenint en compte que ja s'ha avaluat procediments i continguts.

Opció B. Desenvolpeu el tema següent: **L'utilitarisme de J. Bentham i J. S. Mill**

Es valoraran els aspectes de comprensió, redacció, claredat en l'exposició i ordenació dels arguments, tenint en compte especialment el domini dels procediments. No es tracta de penalitzar allò que no ha contestat l'alumne, sinó de valorar la coherència i pertinència d'allò que ha redactat i exposat.

1. Feu un esquema del tema i indiqueu els conceptes fonamentals que desenvolupareu més endavant. [1,5 punts]

Cada alumne ha de proposar una ordenació de les idees que desenvoluparà i les relacions que s'estableixen entre elles. Hauria de fer referència a la recerca de la màxima felicitat per al màxim nombre de persones com a criteri moral i polític de l'utilitarisme: al·ludir als criteris del plaer i de la simpatia com a criteris del bon comportament i de justícia social. Hauria de fer referència al consens a partir de la qualitat i quantitat dels plaers per acordar quins plaers són superiors a d'altres.

2. Indiqueu l'època de l'utilitarisme de J. Bentham i J. S. Mill, esmenteu els autors principals i altres corrents de pensament d'aquell temps, i comenteu les influències que van rebre. [1,5 punt]

S. XVIII-XIX. Contextualització històrica. La filosofia utilitarista trencant amb metafísiques i privilegis aristocràtics. Bentham i Mill com grans defensors de la democràcia i de la igualtat del ciutadans i dels gèneres. La continuïtat d'una antropologia defensada per l'empirisme britànic. La legitimitat o il·legitimitat de la revolució americana i del poder de la majoria.

Es valoraran aspectes de contingut i adquisició de coneixements. Comprensió de les teories de l'autor, capacitat de relacionar i desenvolupar les seves idees i propostes i de relacionar-les amb les idees d'altres autors.

3. Expliqueu de quin problema o de quins problemes tracta l'utilitarisme de J. Bentham i J. S. Mill i quines solucions hi aporta. [4 punts]

L'utilitarisme busca proporcionar un criteri ètic general que es pugui justificar racionalment. La recerca de la seguretat i la felicitat basada en el plaer i l'evitació del dolor per al màxim nombre de persones. La naturalesa humana que comparteix amb els éssers vius la recerca del plaer i l'evitació del dolor i això fa que l'ésser humà sigui moral i respectuós amb tot allò viu. El pacte democràtic a partir dels interessos de la majoria experta en plaers. La discussió sobre la possible tirania de les majories entre Bentham i Mill.

4. Relacioneu l'utilitarisme de J. Bentham i J. S. Mill amb altres plantejaments filosòfics que altres autors han presentat al llarg de la història de la filosofia; compareu les solucions que proposa l'utilitarisme de J. Bentham i J. S. Mill per als problemes que es plantegen amb les solucions que hi han aportat altres autors. [1,5 punts]

Es podria comparar amb Hume i la seva raó esclava de les passions. O veure l'utilitarisme com una continuïtat d'Epicur. O tractar la defensa de la llibertat individual per a buscar la felicitat. Igualment es podria tractar la crítica a la metafísica de tipus platònic amb conceptes racionalistes per abordar la moral i la seva fonamentació.

Tanmateix resta una pregunta oberta que permet a l'alumne desenvolupar allò que sap en relació a diversos corrents de pensament de la història de la filosofia.

5. Expliqueu quina vigència creieu que té l'utilitarisme de J. Bentham i J. S. Mill i feu-ne una valoració personal. [1,5 punts]

La resposta a aquesta pregunta ha de seguir el criteri de coherència i capacitat valorativa, tenint en compte que ja s'ha avaluat procediments i continguts. S'avaluen aquí aspectes relacionats amb valors i normes.